

Helsingin yliopisto - Helsingfors universitet - University of Helsinki ID 2006-523

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Sosiaalipsykologian laitos	
Tekijä-Författare-Author Hirvonen, Johanna Maria			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Kolme tapaa puhua parisuhdeväkivallasta : diskurssianalyttinen tutkielma parisuhdeväkivaltaa kokeneiden naisten haastattelupuheesta			
Oppiaine-Läroämne-Subject Sosiaalipsykologia			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu		Aika-Datum-Month and year 2006-11-06	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 62 s. , 5 liites.
Tiivistelmä-Referat-Abstract Tutkielmassa tarkasteltiin naisten puhetta parisuhdeväkivallasta. Tavoitteena oli selvittää, millaisia väkivaltaan ja siihen suhtautumiseen liittyviä puhetapoja on tunnistettavissa parisuhdeväkivaltaa kokeneiden naisten haastattelupuheesta. Lisäksi tarkasteltiin sitä, mitä puheella tehdään ja millaisia seurauksia puhetapojen käytöllä on. Tutkielman aineistona on osa Stakesin Perheväkivallan kohtaaminen sovittelussa –projektia varten vuosina 2002-2003 kerätystä teemahaastatteluaineistosta. Tähän tutkielmaan valikoiduissa haastatteluissa haastateltavat ovat väkivallan uhrin asemassa olleita naisia. Tutkielman aineisto koostuu yhdentoista iältään 20-60-vuotiaan naisen haastattelusta. Tutkielman teoreettinen lähestymistapa on sosiaalinen konstruktionismi, ja menetelmänä on käytetty diskurssianalyysiä. Analyysin pohjalta aineistosta tulkittiin kolme puhetapaa eli tulkintarepertuaaria parisuhdeväkivallasta. Nämä olivat selviytymis- ja uhrirepertuaari sekä kyyninen repertuaari. Puhetapojen seurauksista tehtiin seuraavanlaisia päätelmiä. Selviytymisrepertuaarilla tuetaan muutosta ja eteenpäin pääsemistä. Sillä rakennetaan selviytyjän identiteettiä. Sillä voidaan myös osoittaa kulttuurista kompetenssia ja kokonaishallintaa. Uhrirepertuaarissa myönnetään heikkous ja tarvitsevuus. Tämä voi tukea esimerkiksi avun hakemista, ja vaikeuksista kertominen antaa myös painoarvoa naisten mielipiteille väkivallasta. Kyynisellä repertuaarilla sopeudutaan tilanteeseen, johon väkivalta kuuluu. Siinä tehdään väkivaltaa vähättelemällä omaa elämää ymmärrettäväksi kuulijalle. Kyynisellä repertuaarilla voidaan myös osoittaa tilanteen olevan jollain tapaa hallinnassa. Suurimmassa osassa haastatteluista painottui kuitenkin lopulta selviytymisestä kertova puhetapa. Kyynisyyttä ja uhriutta korostavat puhetavat näyttäytyivät voimakkaammin niiden haastateltavien puheessa, jotka kertoivat väkivaltaa olleen myös heidän aiemmissa parisuhteissaan. Tällä tutkielmalla ei ole tarkoitus tehdä päätelmiä siitä, miten parisuhdeväkivallasta yleisesti ottaen puhutaan, sillä tulkintarepertuaarit konstruoidaan aina jossain tietyissä kontekstissa. Jostain toisesta aineistosta voisi siis tehdä toisenlaisia tulkintoja. Keskeisimpinä lähteinä on käytetty menetelmän osalta Arja Jokisen, Kirsi Juhilan ja Eero Suonisen diskurssianalyysiä käsitteleviä tekstejä. Parisuhdeväkivallan osalta keskeisimpiä lähteitä ovat Marita Husson (2003) väitöskirja ja Leo Nyqvistin tekstit.			
Avainsanat-Nyckelord-Keywords parisuhdeväkivalta lähisuhdeväkivalta väkivalta naiset diskurssianalyysi tulkinta tulkintarepertuaari teemahaastattelut haastattelututkimus			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			